

ГЛАВА 10 “ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА”

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ПО ПРЕГОВОРНА ГЛАВА 10 “ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА”

1. История

Правото на Общността

Acquis communautaire, наричани по-нататък *acquis*, в сферата на данъчната политика включват:

- нормативни актове, регламентиращи облагането с косвени данъци, а именно данък върху добавената стойност (ДДС) и акцизи;
- нормативни актове, регламентиращи облагането с преки данъци;
- нормативни актове, регламентиращи взаимното сътрудничество между данъчните администрации на страните-членки на Европейския съюз.

Косвено облагане

ДДС

ДДС се въвежда в Европейската Общност през 1970г. с Първа и Втора Директива и заменя прилаганите до този момент от страните членки данък върху продажбите и данък върху оборота. Прилагането на **Първа и Втора Директива** по ДДС бележи началото на процеса на хармонизация на националните законодателства в тази област.

С Решение на Съвета на ЕС от 1970 г. се въвежда системата на собствените ресурси, чрез които се финансира общият бюджет на ЕС. Един от тези собствени ресурси са вноските по ДДС от държавите-членки, изчислени на база хармонизирана основа по ДДС. Практически вноските започват да се привеждат от 1979г. поради редица трудности, свързани с хармонизираната данъчна основа по ДДС. В резултат на това, а и като продължение на процеса на хармонизация, през 1977г. е приета Директива **77/388/ЕИО** известна още като Шеста Директива. Тя регламентира основните принципи и правила в областта на ДДС и предвижда прилагането на *единен некумулативен данък* върху потреблението, който се начислява на всеки етап от производството и търговия със стоки и предоставяне на услуги. По такъв начин чрез въвеждането на единна база за оценка се осигурява и единна база за финансиране на Общността.

По-значимите изменения и допълнения на Шеста Директива са направени със следните Директиви:

- *Директива на Съвета 79/1072/ЕИО* от 6 Декември 1979г. относно хармонизацията на законите на държавите-членки, които се отнасят до данъците върху оборота – разпоредби за възстановяване на данък върху добавената стойност на данъчнозадължени лица, които не са установени на територията на страната;
- *Директива на Съвета 86/560/ЕИО* от 17 Ноември 1986г. относно хармонизацията на законите на държавите-членки, които се отнасят до данъците върху оборота – разпоредби за възстановяване на данък върху добавената стойност на данъчнозадължени лица, които не са установени на територията на Общността;
- *Директива на Съвета 91/680/ЕИО* от 16 Декември 1991г. относно премахването на фискалните граници;

- *Директива на Съвета 92/77/ЕИО* от 19 Октомври 1992г. относно сближаването на данъчните ставки с оглед функционирането на единен вътрешен пазар;
- *Директива на Съвета 94/5/ЕО* от 14 Февруари 1994г. относно въвеждане на специална схема за облагане на стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети;
- *Директива на Съвета 96/95/ЕО* от 20 Декември 1996г. относно размера на стандартната ставка по ДДС;
- *Директива на Съвета 98/80/ЕО* от 12 Октомври 1998г. относно въвеждане на специална схема за инвестиционно злато;
- *Директива на Съвета 2002/38/ЕО* от 07 Май 2002г. относно облагане с ДДС на услуги, предоставяни по електронен път;

От 01.01.1993 г. след премахване на граничния контрол, с *Директива на Съвета 91/680/ЕЕС* от 16 Декември 1991 г. се въвежда преходен режим за облагане с ДДС, който комбинира данъчното облагане при спазване на принципа на произхода на стоката с данъчното облагане при спазване на принципа на местоназначението на стоката.

Данъчното облагане при спазване принципа на произхода на стоката остава основен принцип в общата ДДС-система за физическите лица. От 01.01.1993 г. физическите лица, които пътуват в другите страни-членки, могат да закупват стоки за лична консумация, като размерът на ДДС-ставката е този в сила за държавата, откъдето са си купили стоката, след което могат да се върнат в собствената си страна с покупките, без отново да се плаща данък. Съществуват и изключения, като покупка на нови превозни средства, продажби при поръчка по поща от компания, намираща се в друга държава-членка.

Данъчното облагане при спазване принципа на местоназначението на стоката се отнася за вътреобщностните доставки. Свободното движение на стоки в Общността означава, че страните-членки вече не се разглеждат като вносители и износители. В резултат на това начисляването на ДДС при внос и освобождаването на доставките на стоки при износ се заменя с освобождаване на вътреобщностните доставки на стоки и облагане на вътреобщностното придобиване на стоки при търговията между данъчно задължените лица в рамките на Общността.

С оглед ставките по ДДС през 1992 г. се приема *Директива на Съвета 92/77/ЕЕС* от 19 Октомври 1992 г. за сближаване на ставките. Директивата постановява, че от 1 януари 1993 г. основната ставка не може да бъде по-малка от 15%. Страните-членки обаче получават правото да въвеждат по-ниски ставки, равни или по-високи от 5% за доставки на стоки и услуги по приложен списък

АКЦИЗИ

Обект на облагане с акциз са **тютюневите изделия, алкохолът и алкохолните напитки, енергийните продукти и електрическата енергия**, произведени на територията на ЕС и внесени от трети страни.

Правото на ЕС в областта на акцизите регламентира:

- Хармонизирана структура на акциза (предметен и териториален обхват, понятия, данъчна основа за облагане с акциз, освобождаване от облагане с акциз);
- Минимален размер на акцизната ставка;

- Производството, движението, складирането и контрола на акцизните стоки под режим *отложено плащане на акциз*.

Тенденцията в данъчната политика на ЕС в областта на акцизите е насочена към увеличаване на минималните акцизни ставки – например от 01.07.2002 г. минималният акциз върху цигарите се повишава на 60 евро за 1000 къса (2.35 лв. за кутия), а от 01.07.2006 г. – 64 евро за 1000 къса (2.50 лв. за кутия);

Основен принцип в акцизното законодателство е производството и движението на акцизните стоки под режим *отложено плащане на акциз*. Движението на акцизни стоки под режим *отложено плащане на акциз* между държавите-членки се извършва чрез функциониране на системата от акцизни складове. Тази система се прилага от 01.01.1993 г. след премахване на митническите граници между държавите-членки. Данъчното събитие възниква в държавата-членка по местоназначение на акцизните стоки на датата на физическото извеждане на стоките от акцизния склад и освобождаването им за потребление. Целта е осигуряване на свободно движение на акцизните стоки между държавите-членки при упражняване на съответен административен контрол.

Основните директиви в областта на акцизите са:

Структурни директиви, които дефинират продуктите и ги разделят в категории за целите на облагането с акциз:

Директива 95/59/ЕЕС	Тютюневи изделия
Директива 2003/96/ЕС	Енергийни продукти и електрическа енергия
Директива 92/83/ЕЕС	Алкохол и алкохолни напитки

Директиви за ставките, които определят минималните акцизни ставки чрез съотнасяне с категории и дефиниции, определени в структурните директиви:

Директива 92/79/ЕЕС	Цигари
Директива 92/80/ЕЕС	Тютюневи изделия, различни от цигарите
Директива 2003/96/ЕС	Енергийни продукти и електрическа енергия
Директива 92/84/ЕЕС	Алкохол и алкохолни напитки

“Хоризонталната” директива 92/12/ЕЕС регламентира общите правила за производство, складиране, движение и контрол върху акцизните стоки под режим *отложено плащане на акциз*. Тази директива е по-обща рамка и съдържа принципите и правилата за гарантиране на свободното движение на акцизните стоки на територията на Общността при упражняване на адекватен административен контрол.

В момента тече проект за въвеждане и изграждане на компютъризирана система за контрол върху акцизните стоки (EMCS). Компютъризираната система ще свързва всички лицензирани складодържатели, посредством съответните национални администрации. Системата ще предоставя на страните-членки информация в реално време за движението на стоките, което ще позволи планирането и извършването на проверки. Освен това системата ще уведомява незабавно лицензираните складодържатели, изпратили акцизните стоки за пристигането им в акцизния склад на лицензирания складодържател-получател, което ще позволи по-бързото освобождаване на лицензирания складодържател-изпращач от задължението за заплащане на акциза и прехвърляне на задължението на лицензирания складодържател-получател на акцизните стоки.

На 27 октомври 2003 г. бе приета **Директива 2003/96/ЕС** за реструктуриране на рамката на Общността по отношение на облагането с данъци на енергийните продукти и електрическата енергия. С директивата освен че се разширява обхватът на облаганите с акциз минерални масла като се въвежда облагане с акциз на природния газ, въглищата, кокса и електрическата енергия, и се повишават акцизните ставки върху енергийните продукти.

Директивата има за цел да:

- ✓ актуализира минималните акцизни ставки, които са в сила от 01.01.1993 г.
- ✓ намали изкривяването на конкуренцията, което съществува в резултат на различните ставки в ДЧ
- ✓ създаде условия за стимулиране по-ефективно използване на енергията и използване на възобновяеми енергийни източници (така че да се намали зависимостта от внос в ЕС на енергийни ресурси и да се намалят емисиите от въглероден диоксид).

Минималните акцизни ставки върху енергийните продукти са както следва:

	Моторно гориво			Горива за индустриални и търговски цели		Горива за отопление и електричество		
	2003	2004	2010	2003	2004	2003	2004 стопански цели	2004 други цели
Оловен бензин - (€/1000 l.)	337	421	421					
Безоловен бензин (€/1000 l.)	287	359	359					
Газбол (€/1000 l.)	245	302	330	18	21	18	21	21
Мазут						13	15	15
Керосин (€/1000 l.)	245	302	330	18	21	0	0	0
Втечен нефтен газ (€/1000 kg.)	100	125	125	36	41	0	0	0
Природен газ (€/гигаджаул.)	100 (€/1000 kg.)	2.6	2.6	36 (€/1000 kg.)	0.3	-	0.15	0.3
Въглища и кокс (€/гигаджаул)						-	0.15	0.3
Електрическа енергия (€/MWh)						-	0.5	1.0

ПРЯКО ОБЛАГАНЕ

Хармонизацията в областта на **преките данъци** се оказва сравнително по-сложен процес от този в областта на косвените данъци. Засегнати са главно данъчното третиране на доходи изплащани между компании от различни държави-членки, както и някои аспекти на лихвените доходи на физическите лица.

Проблемите в хармонизацията на прякото облагане се дължат на различия в данъчните системи на държавите-членки (например наличието на различни допълнителни данъци, различни от класическото определение за

корпоративен данък), различия в счетоводните системи и др., както и желанието на държавите-членки да запазят фискалния си суверенитет съгласно принципа на субсидиарността.

Списък на директивите според реда на приемането им:

- **Директива 90/435/ЕЕС** от 23 юли 1990 г. относно общата система за облагане, приложима за компании-майки и дъщерни компании от различни държави-членки. Основната цел е хармонизация на данъчното третиране на разпределената печалба под формата на дивиденди между компаниите майки и дъщерните компании:
 - забрана за данък при източника върху дивидентите;
 - дивидентите да са или освободени от данък при получаването в страната-членка на компанията-майка, или да се дава кредит за всеки данък, удържан при източника и за вече платения корпоративен данък от дъщерната компания.

Критерият за дъщерна компания е минимум 25% участие на компанията-майка в капитала ѝ.

На 22 декември 2003 г. е приета Директива 2003/123/ЕЕС, която изменя Директива 90/435/ЕЕС от 23 юли 1990 г. за общата система за облагане, приложима за компании-майки и дъщерни компании от различни държави-членки. С влизането ѝ в сила от 01.01.2005 г. се включва и допълнителна хипотеза на изплащане на дивиденди от дъщерно дружество на място на стопанска дейност на компанията-майка в друга държава-членка.

Предвижда се критерият за дъщерно дружество да бъде сведен от 25% участие на 20% от 01.01.2005 г., 15% от 01.01.2007 г. и 10% от 01.01.2009 г.

- **Директива 90/434/ЕЕС** от 23 юли 1990 г. относно обща система на данъчно облагане, прилагана за сливане, разделяне, трансфер на активи и обмяна на акции за компании от различни страни-членки. Основната цел на директивата е въвеждане на единни правила за необлагане на сливанията, трансфера на активи и обмяната на акции в рамките на Общността, като по този начин се избегнат различията в данъчното третиране на такива сделки, което често е дискриминационно спрямо трансграничните сливания. Приема се, че в общия случай съвкупната стойност за данъчни цели на прехвърлените активи се пренася към новата компания (възникнала като резултат от сливането) и съответно не следва да съществуват основания за облагане на капиталовите печалби с данък.
- **Кодекс за корпоративно облагане** от 1 декември 1997 г. Основната цел на Кодекса за корпоративно облагане е предприемането на координирани действия на европейско равнище за избягване на деформирането на принципите на единния пазар и предотвратяване на значителни загуби на данъчни приходи. За постигането на тази цел от важно значение е избягването на данъчни мерки, които влияят или биха повлияли в значителна степен върху местонахождението на стопанската дейност в Общността. Като такива мерки се определят тези, които осигуряват значително по-ниско ниво на ефективно данъчно облагане, включително нулево облагане.

След временното приключване на преговорите по Глава 10 “Данъчна политика” са приети още две директиви, които са част от *acquis* и следователно трябва и техните принципи да бъдат въведени в българското законодателство -

Директива 2003/49/ЕС за общата система за облагане, приложима за лихви и авторски и лицензионни възнаграждения между свързани компании от различни държави членки и Директива 2003/48/ЕС за облагането на лихвени доходи под формата на лихвени плащания.

- **Директива 2003/49/ЕС** от 3 юни 2003 г. за общата система на облагане на лихвени и авторски и лицензионни възнаграждения между свързани компании от различни държави-членки Целта е улесняване на вътрешно-груповите сделки, свързани с лихвени и авторски и лицензионни възнаграждения между свързани компании в рамките на Европейския съюз, чрез избягване на двойното данъчно облагане на тези доходи. Тази цел ще бъде изпълнена чрез премахване на данъка при източника за този вид доходи.
- **Директива 2003/48/ЕС** от 3 юни 2003 г. за облагането на дохода от спестявания под формата на лихвени плащания. Целта е да се предотврати избягването на данъчно облагане на лихвените доходи на резиденти на някои държави членки. Към момента резиденти на някои държави-членки имат възможност да избягват данъчно облагане в държавата, където са резиденти за частта от лихвения си доход, получен в друга държава-членка. Предписаната от Директивата схема включва предаване на информация от държавата на лицето, което изплаща лихвения доход на държавата на лицето, което получава лихвения доход. Това дава възможност на последната да обложи този доход според вътрешното си законодателство. Системата на обмен на информация функционира в рамките на Общността чрез Директива на Съвета 77/799/ЕЕС от 19 декември 1977 г.

Поради структурни трудности, свързани главно с банковата тайна, Австрия, Белгия и Люксембург няма да прилагат тази схема, а ще използват дерогация чрез алтернативен режим за осигуряване на минимално облагане на лихвените доходи. Тези държави ще облагат с данък при източника тези лихвени доходи (ставката започва от 15%, като през годините ще се повишава прогресивно до 35%), като трансферират 75% от приходите от този данък в държавата-членка на лицето, което получава лихвен доход. За избягване на двойното данъчно облагане, държавата-членка на лицето, което получава лихвен доход е задължена да осигури право на данъчен кредит за платения данък при източника в другата държава-членка (Австрия, Белгия или Люксембург).

2. Цели и задачи

Основната цел на европейското законодателство в областта на данъчното облагане е създаване на условия за свободно движение на стоки, услуги, хора и капитали, което се постига чрез:

- Премахване на данъчните пречки за окончателното изграждане и правилното функциониране на единния пазар;
- Предотвратяване на международното двойно данъчно облагане, избягване на данъчното облагане и неравностойната данъчна конкуренция;
- Премахване на данъчните пречки пред трансграничните дейности на предприятията в областта на прякото облагане.

3. Органи в европейската комисия
Главна дирекция “Данъчно облагане и Митнически съюз”
http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/taxation.htm,

Главна дирекция “Разширяване”
http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/index_en.html

II. ПРЕГОВОРИ НА БЪЛГАРИЯ С ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ГЛАВА 10 “ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА”

1. Начало, развитие и край на преговорите

Преговорната позиция на Република България по Глава 10 “Данъчна политика” е депозирана в Междуправителствената конференция за присъединяване на Република България към ЕС на 30.04.2001 г. През юни 2001 г. Глава 10 “Данъчна политика” е отворена за преговори и през май 2002 г. е временно затворена.

С Преговорната позиция Република България приема ангажимента изцяло да прилага достиженията на правото - *Acquis communautaire* - на Европейския съюз в областта на данъчното облагане към датата на присъединяване към ЕС. Република България декларира, че е въвела и прилага до голяма степен достиженията на правото на ЕС в областта на данъчното облагане и не предвижда проблеми нито при влизането в сила на останалата част от съответното законодателство, нито при прилагането му към датата на присъединяването, с изключение на случаите, в които са поискани преходни периоди или дерогации.

2. Промени в законодателството

КОСВЕНО ОБЛАГАНЕ **ДДС**

Въвеждане принципите на Правото на ЕС в областта на ДДС в българското законодателство се извършва със Закон за изменение и допълнение на ЗДДС и Правилника за прилагане на ЗДДС.

В резултат на извършената през 1998 г. голяма реформа в данъчната област бе приет нов **Закон за облагане с данък добавена стойност**, който е в сила от 1 януари 1999 г. Новият закон отмени предишния Закон за данък върху добавената стойност, в сила от април 1994 г. Въпреки че основните принципи и механизми от предишния закон са запазени, новият закон значително се доближава до изискванията на Шестата директива 77/388/ЕЕС в следните основни насоки:

- обхват на закона;
- основни понятия и тяхното съдържание (като данъчно задължени лица, данъчно събитие, стока, услуга, доставка, данъчна основа и др.);

- механизъм на облагане при доставките с място на изпълнение на територията на страната и при внос и частично - освобождаванията от данък при внос;
- възможност за регистрация на чуждестранни лица – нерезиденти в страната чрез акредитиран представител;
- режим на данъчно третиране на: доставки на вещи втора употреба, произведения на изкуството, антикварни предмети и предмети за колекции;
- възстановяване на платен ДДС по документи на чуждестранни физически лица, извършили покупки на стоки за лично потребление с начислен данък след напускане на територията на страната и при условие, че тези стоки се изнасят в непроменен вид, както и на юридически лица за ползваните от тях услуги на територията на страната;
- облагане на сделките, свързани с инвестиционно злато, съгласно специалната схема, предвидена с т. нар. “Златната директива”;

В съответствие с поетите в хода на преговорния процес ангажименти за пълна хармонизация на законодателството в областта на ДДС, последователно по години са направени следните промени:

- Прагът за регистрация по ДДС е намален от 75 000 лева на 50 000 лева оборот за предходните 12 месеца;
- Разширен е обхвата на освободените от ДДС финансови услуги;
- Прехвърлянето на предприятие, което се е третирано като освободена доставка по ЗДДС не се третира като доставка. Мярката е изпълнена с промените в ЗДДС (Обн., ДВ, бр.109 от 2003 г.). Мярката не оказва влияние върху лицата или бюджета, тъй като при стария режим доставката е била освободена, но не се е правела корекция на данъчен кредит.
- Доставките по Кодекса на труда в България са били третирани като освободени доставки. Това са доставки, предоставяни от работодател на работници и служители на стоки или услуги по глава XIV от Кодекса на труда на цени по-ниски или равни на фактическите разходи. Европейското законодателство не предвижда освобождаване на тези доставки. Мярката е изпълнена с промените в ЗДДС (Обн., ДВ, бр.109 от 2003 г.). Безвъзмездните доставки по глава XIV от Кодекса на труда, свързани с дейността на предприятието са изключени от обхвата на ЗДДС, а възмездните доставки между работник и работодател от освободени са променени на облагаеми. Мярката не оказва влияние върху лицата и бюджета, тъй като за възмездните доставки работодателя трябва да начисли данък, но има и право на данъчен кредит.

АКЦИЗИ

Промените в българското законодателство, свързани с въвеждане принципите на Правото на ЕС в областта на акцизите към настоящия момент се извършват със **Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите** и изменение и допълнение на **Правилника за прилагане на Закона за акцизите**.

Към момента българското законодателство е хармонизирано с принципите на европейското по отношение на структурата на акциза.

Сега действащите акцизни ставки са по-ниски от минималните нива на облагане за Общността. За да се достигнат минималните ставки на Общността до датата на присъединяването на страната ни към ЕС е необходимо да се увеличи

акцизът на повечето наблюдавани от ЕС акцизни стоки - спиртни напитки, цигари, бензин, газол и керосин и да се въведе акциз върху природния газ, въглищата и кокса и електрическата енергия.

ПРЯКО ОБЛАГАНЕ

Промените в българското законодателство по **прякото облагане** предстоят. Оценката на Европейската комисия е, че България не би имала проблеми с въвеждане на *acquis* в областта на прякото облагане.

Текстовете в **Кодекса за корпоративно облагане** включват задължение за страните да не предприемат промени в законодателството си, които противоречат на принципите на Кодекса, както и да отменят съществуващи разпоредби от такъв род. В момента тече процес на оценка на евентуални вредни данъчни мерки.

АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

Народното събрание прие на 14 ноември 2002 г. **Закон за Националната агенция за приходите (НАП)**, който регламентира правомощията и отговорността на НАП във връзка с единното събиране, отчитане и контролиране на приходите от данъци и осигурителни вноски.

На 12 ноември 2002 г. Министерският съвет с Решение № 748 прие **Програма за повишаване събираемостта на приходите в бюджета на Република България**. В изпълнение на тази програма данъчната администрация предприе мерки за ефективно управление на просрочените данъчни задължения, а именно:

- Подкрепа на работещите предприятия;
- Засилен контрол върху длъжниците;
- Ежемесечно наблюдение;
- Селекция на длъжниците на длъжници със събираеми, частично събираеми и трудно събираеми просрочия.

3. Промени в администрацията

За прилагането и изпълнението на *acquis* в областта на данъчното облагане е необходимо наличието на силна и добре оборудвана администрация. Законът за Националната агенция за приходите (НАП) беше приет на 29.11.2002 г. и обнародван в ДВ. Бр.112/2002 г. С него са регламентирани правомощията и отговорностите на НАП във връзка с единното събиране, отчитане и контролиране на приходите от данъци и осигурителни вноски.

Основната цел на реформата в администрацията по приходите е да се стимулира създаването и функционирането на устойчива система за събиране на публичните вземания в Република България посредством създаването на икономически ефективна система, която да подпомага развитието на частния сектор и да отговаря на изискванията за присъединяване към Европейския съюз. Предвижда се НАП да гарантира стабилност на приходите, високо ниво на събираемост, високо качество на обслужване на данъкоплатците и

осигурителите/самоосигуряващите се и да намали както техните разходи, така и тези на държавата.

Съгласно Закона за НАП е създадено Централно управление (ЦУ), което функционира от януари 2003 г. и е отговорно за реализацията на Проекта за реформа в администрацията по приходите (ПРАП) и Главният данъчен директор поема функцията на Изпълнителен директор на Агенцията. Учреден е Управителен съвет, които се състои от министъра на финансите, управителя на Националния осигурителен институт, директора на Националната здравноосигурителна каса, ресорен заместник-министър на финансите и изпълнителния директор на Агенцията.

В подкрепа на изграждането на Национална агенция за приходите (НАП) на 18 юни 2003г. бе сключено Заемно споразумение между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие, което бе ратифицирано от Народното събрание на Република България със Закон, приет на 16 юли 2003г.

На заседание на Управителния съвет на НАП от 10.05.2004 г. е приет стратегическия план на НАП за периода 2004-2008 г., който съдържа мисия, визия, ценности, основни стратегически цели на агенцията и необходимите дейности за постигане на целите. Мисията на НАП е да събира ефективно данъците и осигурителните вноски, като изисква от всеки дължимото по закон и насърчава доброволното плащане. Визията на НАП е да бъде модерна и ефективна приходна администрация в услуга на обществото.

От 01.07.2003 г. в гр. Бургас стартира пилотен проект за реструктуриране на Териториална данъчна дирекция. Дейностите по администрирането на данъците за републиканския бюджет бяха обособени и централизирани на едно място. Създадена бе отделна териториална дирекция с изнесени работни места на територията на областта за събирането на местните данъци и такси. Новата дирекция ще бъде отговорна както за използването на бюджета си, така и за планиране и извършване на дейностите по събирането и контрола на местните данъци и такси. Събирането на местни данъци и такси бе предоставено на общините Приморско, Поморие, Несебър, Царево и Малко Търново. Съобразявайки се с развитието на пилотния проект в гр. Бургас и ползвайки постигнатите до момента резултати, през м. януари 2004 г. стартира процес на реструктуриране на всички останали териториални данъчни дирекции и техните подразделения. Планирано е този процес да приключи към края на 2004 година. С реализирането на процеса по разделянето и обособяването на администрирането на местните и републиканските данъци, ще се оптимизира структурата на Данъчната администрация (ДА) и ще се подготви за интегриране с функциите на НОИ по събирането. Успоредно с процеса по реструктуриране на ДА се извършва и процеса по обособяване на функция "Събиране" на НОИ.

Сериозен напредък бе постигнат и по **отношение изграждането на информационна система по Управление на човешките ресурси (УЧР)**, като приключи въвеждането на основната база данни с новия програмен продукт по информационно обслужване ("Хермес") и изграждане на база данни, касаещи дейностите по УЧР.

Положиха се основите на работа за формиране на **нова административна култура**. Постигането на промени в културата по ефективен и ефикасен начин е насочено не само към уменията и компетентността, но и към поведението, ценностите и нормите, за които организацията трябва да осигурява обратна връзка. На 3 февруари 2004г. Главният данъчен директор

утвърди Етични норми за поведение на служителите от данъчната администрация. Те са разпечатани в 9 500 екземпляра и публикувани в Интранет и Интернет и се разпространяват сред служителите. Открита е "гореща" телефонна линия и електронна поща за впечатления и препоръки. Отпечатани са и 150 000 брошури за популяризирането на Етичните норми сред данъкоплатците и обществеността.

Обособена е нова функция в структурата на ДА **"Методология и обжалване"** от 01.07.2003 г. (създадени са шест звена - съответно в Главна Данъчна дирекция (ГДД) и в пет териториални данъчни дирекции) с цел по-ефективното и правилно прилагане на данъчното законодателство чрез разработване на указания по текстове на данъчното законодателство, изготвяне на отговори на сложни казуси, участие в обученията по данъчните закони, анализ на пропуски и слабости в българското данъчно законодателство. Чрез вътрешни конкурси е попълнен щатът им и са разработени съответните работни процедури.

Във връзка с изискванията на ЕС и постигнатите резултати в рамките на Туининг проекта BG/2000/IV/FI/06 по програма ФАР "Реформа и модернизация на българската данъчна администрация", със Заповед на Министъра на финансите № 427/29.05.2003 г. е създаден специализиран отдел **"Централно звено за връзка"** (ЦЗВ) в структурата на Главна данъчна дирекция, в сила от 01.06.2003 г. Функциите на този специализиран отдел ще са свързани с осигуряване процесите на взаимното сътрудничество и обмена на информация между българската данъчна администрация с тези на страните-членки на ЕС. Към настоящият момент звеното изпълнява утвърден план за развитие, чиято стратегическа цел е достигане на необходимото ниво на компетентности и административен капацитет, съответстващи на изискванията на ЕС. Основна част от подготвителните дейности заема изпълнението на проекта за създаване и внедряване на информационната система за обмен на информация по ДДС за вътрешнообщностните сделки – VIES, който ще се изпълни с помощта на програма ФАР 2002. Освен обмен на информация по ДДС на вътрешнообщностните сделки, функциите на отдела ще включват и обмен на информация по: преки данъци, нови средства за транспорт, възстановяване на искове, ДДС на електронни услуги и др.

Данъчната администрация постигна значителен напредък по отношение **управлението на процеса по възстановяване на ДДС** чрез въвеждане на система от критерии за селекция на случаите, при които възстановяването се извършва само с проверка в значително съкратени срокове. В тази посока важна роля изигра и въвеждането през 2002 г. на "ДДС-сметка".

Активно се работи по подобряване на данъчния контрол и въвеждане на ефикасни мерки за данъчен контрол и разследване с цел стимулиране на данъчната дисциплина. Годишният анализ на статистическата информация за извършената работа в областта на данъчните ревизии и възстановяването на ДДС показва непрекъснат ръст в броя на данъчните проверки във връзка с възстановяване на ДДС на износители, за сметка на намаляване на броя на извършените ревизии в тези случаи от 2002 към 2003 г. През 2003 г. в 86% от подадените справки-декларации с ДДС за възстановяване от износители, данъкът е бил възстановен само с проверка в 2-седмичен срок.

С Решение № 748/ 12.11.2002 г. на Министерски съвет е приета Програма за **повишаване събираемостта на приходите** в бюджета на Република България, с която са предприети мерки за ефективно управление на просрочените данъчни задължения, а именно: Подкрепа на работещите

предприятия; Засилен контрол върху длъжниците; Ежемесечно наблюдение; Селекция на длъжниците на такива със събираеми, частично събираеми и трудно събираеми просрочия.

Продължава работата на данъчната администрация по изпълнение на Програмата и са предприети мерки, насочени към ефективно оперативно наблюдение на лицата с просрочени данъчни задължения:

- Тримесечна селекция по категории просрочени данъчни задължения - на всяко тримесечие се извършва селекция за принудителното събиране на просрочените данъчни задължения при критерии събираеми, частично събираеми и несъбираеми данъчни просрочия. Ежемесечно наблюдение на всички длъжници и предприетите мерки за събиране на задълженията им - подават се унифицирани справки от данъчните подразделения, носещи информация за просрочените данъчни задължения. Осъществява се наблюдение и управление на просрочията от страна на ГДД.
- Ежемесечна актуализация на Публичен бюлетин на длъжниците и засилване на персоналните действия срещу тях - ежемесечно се изготвят списъци с имената на нелоялните длъжници, които се поставят на видно място в Данъчните дирекции, и се публикуват на страницата на ГДД в Интернет.

Постигнати са редица положителни резултати:

- Подобен е процеса по налагане на обезпечителни мерки в хода на данъчното ревизионно производство, при обжалване на данъчните ревизионни актове;
- Въведена е автоматизация на процесите - внедрена е компютърна програма за автоматично начисляване на лихви по просрочените задължения и за автоматично разпечатване на поканите за доброволно изпълнение по видове данъци. Чрез автоматизация на част от процесите е постигната бързина и оперативност в работата на данъчните органи и по-голяма ефективност на процеса за доброволно и принудително изпълнение.

В областта на **информационните технологии** усилията на Данъчната администрация (респективно на Националната агенция за приходите) са насочени в няколко основни области:

- **Подобряване на административния и управленски капацитет: в тази област бяха предприети следните действия:**
 - Изготвени са унифицирани длъжностни характеристики за ИТ експертите в Данъчната администрация и Националната агенция за приходите;
 - Във всички териториални дирекции са обособени самостоятелни отдели 'Информационни технологии'
 - Като част от процеса на централизация в Данъчната администрация започна въвеждане на стандарти за ИТ обслужване;
- **Електронни услуги за гражданите и бизнеса:** В Стратегията за изграждане на е-Правителство, приета от Министерски съвет, Данъчната администрация трябва да предоставя в електронен вид 4 групи услуги. Към настоящия момент са разработени и достъпни за гражданите и бизнеса две от тях:
 - подаване на декларации и дневници за покупки и продажби по ЗДДС по Интернет; От 1 февруари 2004 г. големи данъкоплатци имат възможност да подават декларации по ДДС по електронен път, а

м.юни 2004 г. всички данъкоплатци, регистрирани по ЗДДС също имат тази възможност.

- плащане на данъчни задължения по Интернет от април 2003г.;
- **Интегрирана информационна система:** В рамките на Проекта за реформа в приходната администрация (ПРАП) по процедура на Световната банка беше избран и договорен за адаптиране и внедряване Софтуер за управление на приходите (Revenue Management System) за Националната агенция за приходите (НАП).,
- **Стратегия за взаимосвързаност:** Разработен е план за взаимосвързаност и взаимодействие. Изпълнява се проект BG 0203.13 по програма ФАР 2002, имащ за цел разработка и внедряване на национално VIES приложение за обмен на информация по ДДС със страните-членки на ЕС.

Комисията за защита на личните данни през м. Април 2004 г. връчи на ГДД удостоверение за администратор на лични данни. Политиката на данъчната администрация изисква пълна защита на личните данни - събирането и използването им единствено при упражняване на служебни правомощия. Случаите, в които данъчната администрация изисква лични данни, са изрично регламентирани в данъчното законодателство.

Главна данъчна дирекция гарантира правото на достъп и на поправки в събраните лични данни в съответствие с нормите на Закона за защита на личните данни и Данъчния процесуален кодекс.

Участие в програми на Европейската общност

На 25 юни 2003 г. Народното събрание ратифицира със Закон Меморандум за разбирателство между Европейската общност и Република България за участието на България в програмата на Европейската общност "Фискалис 2003-2007", обнародван в "Държавен вестник" бр. 60 от 4 юли 2003г.

Програма "Фискалис" е от голямо значение за българската данъчна администрация в процеса на приемане на най-добрите практики на страните от ЕС и по отношение на изпълнението на критериите за развитие на административния капацитет в областта на данъчното облагане.

Българската данъчна администрация има сключени редица споразумения и инструкции за съвместни действия и сътрудничество :

1. Инструкция за взаимодействие между Агенция "Митници" и Данъчната администрация към министъра на финансите от 01.03.2004 г., издадена от директора на Агенция "Митници" и главния данъчен директор.
2. Наредба № 1 от 27.02.2004 г. за предоставяне на данни от органите на Данъчната администрация на Агенцията по кадастъра, издадена от министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството.
3. Споразумение за сътрудничество от 19.01.2004 г. подписано между главния данъчен директор и председателя на Комисия за защита на конкуренцията (КЗК) .
4. Инструкция № 6 от 12.06.2003 г. за взаимодействие между Агенцията за финансово разузнаване (АФР) и Данъчната администрация при Министерството на финансите, издадена от директора на Агенцията за финансово разузнаване и главния данъчен директор.

5. Вътрешни правила на Данъчната администрация за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризъм, приети от главния данъчен директор на основание чл. 16 от ЗМСИП на 06.08.2003 г.
 6. Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Сметната палата и Данъчната администрация, подписано на 03.07.2002 г.
 7. Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Агенцията за държавен вътрешен и финансов контрол (АДВФК) и данъчната администрация, подписано на 26.07.2002 г.
 8. Инструкция № 3 от 17.11.2000 г. за взаимодействие между органите на Министерството на вътрешните работи (МВР) и данъчната администрация при Министерство на финансите, издадена от министъра на финансите и министъра на вътрешните работи.
 9. Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Комисията за финансов надзор и данъчната администрация от 18.05.2004г.
- С органите на съдебната власт се осъществява редовен обмен на информация.

4. Права и задължения на гражданите

Данъчната администрация постигна значителен напредък в подобряване на обслужването на данъкоплатците и подобряване на доброволното спазване на данъчните задължения чрез широко използване на **конвенционалните средства**, както и на **средствата за електронно подаване на редовно актуализирана данъчна информация**.

Изпълнява се комуникационна стратегия на данъчната администрация, която предвижда разпространението на информация до данъкоплатците по електронен път и чрез печатни издания, което да доведе до повишаване на данъчната им култура и подобряване на имиджа на администрацията.

Главна данъчна дирекция разработва и разпространява **брошури и данъчни календари**, отнасящи се до въпроси, свързани с прилагането на данъчното законодателство. Всички календари и брошури се предоставят в данъчните подразделения и се разпространяват безплатно за данъкоплатците. До април 2004 година в данъчните подразделения бяха доставени брошури на тема: “Какви данъци заплащаме за колите през 2004 година”; “Данъчно облагане на наемодателите през 2004 година”; “Облагане с окончателен годишен (патентен) данък през 2004 година”; “Какви документи се предоставят заедно с годишните данъчни декларации”; “Правила за поведение, които спазват данъчните служители”, както и справочни брошури с адреси, телефони и банкови сметки на данъчни подразделения.

Брошурите по Данъчния процесуален кодекс са за правата и задълженията на данъкоплатците при ревизии, проверки, обжалване и събиране. За лицата с неуредени данъчни задължения се разяснява различният подход на администрацията към тези, които имат временни финансови затруднения и тези, които се укриват и не желаят да й сътрудничат.

Специално за чуждестранните туристи беше подготвен текст на брошура за изискванията към бюрата за обмяна на валута, за режима на търговия с благородни метали и за задължението на търговците да издават касови бележки.

Предоставяне на информация и консултации по телефона

Във всички структури на данъчната администрация са открити телефони за данъчна консултация, на които данъкоплатците могат да получат отговор на поставените от тях въпроси по прилагане на данъчното законодателство. С цел повишаване на данъчната култура и информираността на данъкоплатците е открит и телефон с ново диалогово приложение, с цел предоставяне на информация за сроковете за подаване на данъчни декларации, начини за плащане на данъчните задължения, отговори на въпроси по облагане с патентен данък, по облагане доходите на физически лица, по облагане с данък върху недвижимите имоти и такса битови отпадъци, данък върху превозните средства, пътен данък и др.

Разпространение и приемане на декларации

Всички данъчни декларации и формуляри, които данъчната администрация **разпространява и издава са безплатни** за данъкоплатците.

С цел подобряване административното обслужване на данъкоплатците и повишаване доброволното плащане на данъчните задължения по време на кампанията по прием на данъчни декларации данъчната администрация дава възможност на данъкоплатците да ползват различни начини за подаване същите.

- **В данъчните подразделения** – все още доста широко прилаган начин за разпространение и подаване на данъчни декларации;
- **В пощенски станции** - разпространение и приемане на годишни данъчни декларации в 1400 пощенски станции на територията на цялата страна
- Изпращане на данъчни декларации **по пощата с обратна разписка**;
- **В кутии /тип урна/** - в пиковите моменти по приема на декларации извън сградите на данъчните подразделения се поставят кутии /тип урна/.
- Успешно стартира и приемането на справки декларации по ДДС по **Интернет**;

В резултат на проведена информационна кампания чрез медиите и Интернет бе отчетен значителен ръст на данъчните декларации подадени по пощата или в пощенските станции, което говори за повишаването на доверието на българския данъкоплатец в алтернативните начини за подаване на данъчни декларации.

Данъчната администрация, с приемането на годишните данъчни декларации за доходите, приема и справки за окончателния размер на осигурителния доход, които в последствие служебно предоставя на Националния осигурителен институт. Тези действия са регламентирани в сключено споразумение с Националния осигурителен институт, тъй като справки за окончателния размер на осигурителния доход са неразделна част от годишната данъчна декларация на физическите лица. С цел оказване на практическа помощ при попълване на тези справки, НОИ изпрати свои експерти в 112 данъчни подразделения.

На най-коректните си данъкоплатци данъчната администрация изпраща комплект от документи, съдържащи данъчни декларации, справки, данъчни календари, брошури и други материали в началото на всяка кампания по приемане на данъчни декларации.

С цел облекчаване на данъкоплатците данъчната администрация предприема редица инициативи за по-широко прилагане на служебното начало за обмен на информация между различни институции, без да се налага за това

данъкоплатците да посещават същите. Такива споразумения са сключени с Националния статистически институт, Националния осигурителен институт, Агенцията по социално подпомагане, Агенцията по кадастъра, “Български пощи” ЕАД и др.

Плащания на данъчни задължения

Българските данъкоплатци могат да заплатят своите данъчни задължения чрез:

- Плащане в брой на касата в данъчното подразделение
- Плащане по банков път – като за удобство на данъкоплатците в редица данъчни подразделения са открити банкови офиси, с което цели икономия на време за данъкоплатците;
- Плащане по пощата, чрез пощенски запис за данъчно плащане;
- Плащане по Интернет ;
- Плащане на данъчни задължения през банкомати с дебитни карти;

Страницата на Главна данъчна дирекция в **Интернет** с адрес www.taxadmin.minfin.bg бе изцяло обновена като са включени разнообразни рубрики за улеснение на данъкоплатците. През последната година се увеличиха посетителите на Интернет страницата на данъчната администрация, в която бяха въведени нови рубрики, подпомагачи данъкоплатците, сред които особен интерес представляват рубриците “Становища и указания”, “Процедури” – за плащане на данъци, за приемане на декларации, възстановяване на надвнесени данъци и т.н., “Въпроси и отговори”, в която данъкоплатците могат да получат отговор на интересуващите ги въпроси по прилагане на данъчното законодателство. В Интернет бизнесмените могат да намерят пълната информация за своите контрагенти, регистрирани по ЗДДС – адрес, дата на предишни регистрации и дерегистрации, номер на ДДС сметката. Търсенето в публикуваната база данни може да става, както по име на фирмата, така и по идентификационен номер. Освен това в интернет страницата са публикувани списъци на данъкоплатците с особено големи задължения към данъчната администрация, както и списъци на лицата, които администрацията издирва.

Включен е и данъчен калкулатор, с помощта на който физическите лица могат да изчислят данъчното си задължение по чл. 41 от ЗОДФЛ, както и данъчен калкулатор за дължимия данък върху превозните средства. Публикувана е информация с адресите, телефоните и банковите сметки на структурите на данъчната администрация, както и друга полезна за данъкоплатците информация.

Данъчна администрация отчита повишаване на нивото на доброволно спазване на задълженията в резултат на разпространяваната от нея информация. Отчита се нарастване, както на броя на подадените в законовите срокове данъчни декларации, така и на броя на постъпилите в срок плащания.

5. Преходни периоди

Временно главата бе затворена при следните договорености:

- 1/ **Един преходен период от 3 години** за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите, не по-късно от 01.01.2010 г.
- 2/ **Три дерогации относно:**

- **прага за регистрация по ДДС** на територията на Република България да бъде определен на нивото от 50 000 BGL (25 600 EURO), като изискването на ЕС е за не повече от 5 000 EURO (чл. 24 на Директива на Съвета 77/388/ЕЕС);
- **международния транспорт на пътници** да продължи да се третира като облагаема доставка със ставка нула, т. е. като износ - **чл.28 (3)(б) и Приложение F 17 от Директива на Съвета 77/388/ЕИО**. Изискването на европейското законодателство е, че подлежи на облагане с ДДС тази част от международния транспорт на пътници, която се осъществява на територията на страната, като се има предвид изминатото разстояние (чл.9 (2)(б)). Тази дерогация ще се прилага, докато се изпълни условието на чл. 28 (4) на Шеста директива, т.е. докато Съветът не вземе единодушно решение за премахването на всички съществуващи дерогации;
- **облагане с 50% от стандартната акцизна ставка на спиртните напитки в количества до 30 литра годишно на семейство**, при следните условия:
 - да са произведени от плодове и грозде собствено производство на физическите лица;
 - да са произведени в специализирани малки обекти за дестилиране;
 - да са предназначени само за лично потребление

След временното затваряне на главата бяха приети нови директиви, по които България не е поемала ангажимент за въвеждането и прилагането им. Директивите, които са от особена важност и по които Република България е отправила искане за преходни периоди са следните:

- **Директива 2003/96/ЕС** от 27 октомври 2003 г. относно облагането на енергийните продукти и електрическата енергия;
- **Директива 2003/49/ЕС** от 3 юни 2003 г. относно общата система за облагане, приложима за лихви и авторски и лицензионни вознаграждения между свързани компании от различни държави членки;

Отправеното искане за преходни периоди е както следва:

1. По директива 2003/96/ЕС :

- до 01.01.2011 г. за достигане на минималната акцизна ставка **върху безоловния бензин в размер на 359 евро/1000л.;**
- до 01.01.2010 г. за достигане на минималната акцизна ставка **върху газьола и керосина, използвани като моторно гориво в размер на 302 евро/1000л. и до 01.01.2013 г. за достигане на минималната акцизна ставка в размер на 330 евро/1000л.;**
- до 01.01.2010 г. за достигане на минималната акцизна ставка **в размер на 0.15/0.3 евро за гигаджаул съответно за стопански и други цели върху въглищата и кокса, използвани за централно отопление и до 01.01.2009 г. за въглищата и кокса, използвани за други цели;**
- до 01.01.2010 г. за достигане на минималната акцизна ставка **върху електрическата енергия в размер на 0.5/1 евро за MWh съответно за стопански и други цели.**

2. По директива 2003/49/ЕС

- до **31.12.2014 г.** за неприлагане на чл.1 от **Директива 2003/49/ЕС**, който задължава да не се облагат лихвените доходи и доходите от авторски и лицензионни вознаграждения с данък при източника, като за този период ще имаме право да налагаме 10% данък при източника

върху лихвените и авторските и лицензионни възнаграждения за първите четири години и 5% за останалите.

6. Сравнителен анализ на преходните периоди за другите страни-кандидатки и новите държави-членки

Кипър:

- праг на оборота за регистрация на малките и средните предприятия по ДДС
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- нулева ставка по ДДС за хранителни и лекарствени продукти
- намалена ставка по ДДС за ресторантьорството
- освобождаване от ДДС при доставка на площи, предназначени за строеж
- освобождаване от акциз на минералните горива, използвани за производството на цимент (една година след присъединяването)
- намалена акцизна ставка върху всички видове горива, използвани в местния пътнически транспорт (една година след присъединяването)

Чехия:

- праг за регистрация по ДДС на малките и средните предприятия;
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- намалена ставка по ДДС за отопление;
- намалена ставка по ДДС за строителство;
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите и тютюневите изделия, различни от цигарите до края на 2006 г.;
- специален акцизен режим при производство на спиртни напитки в специализирани, малко дестиларни и предназначени за лично потребление, при определени условия.

Естония:

- праг за регистрация по ДДС за малките и средните предприятия;
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- намалена ставка по ДДС за отопление;
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите.
- възможност за облагане на разпределените печалби, от естонските дъщерни предприятия към компаниите майки, установени в държавите членки

Унгария:

- праг за регистрация по ДДС на малките и средните предприятия;
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- намалена ставка по ДДС за отопление;
- намалена ставка по ДДС за ресторантьорство;
- намалена ставка по ДДС за природен газ и електричество
- специален акцизен режим при производство на спиртни напитки в специализирани, малко дестиларни и предназначени за лично потребление, при определени условия.

Латвия:

- праг за регистрация по ДДС на малките и средните предприятия;
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите;
- освобождаване от ДДС на хонорари от права върху интелектуалната собственост.
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите.

Литва:

- праг за регистрация по ДДС на малките и средните предприятия;

- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите.

Полша:

- въвеждане на нулева ставка по ДДС върху книгите;
- намалена ставка по ДДС за ресторантьорство;
- намалена ставка по ДДС за строителни услуги и при доставки преди първо обитаване на жилищната сграда или на част от жилищната сграда;
- супер намалена ДДС ставка при доставки на хранителни стоки
- праг на оборота за регистрация на малките и средните предприятия по ДДС;
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите;

Словакия:

- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- намалена ставка на ДДС за отопление, строителни дейности, електричество и природен газ;
- праг на оборота за регистрация на малките и средните предприятия по ДДС;
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите;
- специален акцизен режим във връзка с дестилатите за лично потребление, произведени от производители на плодове.

Словения:

- праг на оборота за регистрация на малките и средните предприятия по ДДС;
- освобождаване от ДДС на международния транспорт на пътници
- намалена ставка на ДДС за строителните дейности;
- намалена ставка на ДДС за ресторантите;
- преходен период за достигане на минималните нива на акциза върху цигарите.

Последната оценка за съответствието на отделните държави-кандидатки с *acquis* по настоящата глава може да намерите в Редовния доклад на ЕК за 2004 г. на следния адрес: http://europa.eu.int/comm/enlargement/report_2004/

7. Предстоящи промени

В преговорната си позиция Република България декларира, че е въвела и прилага до голяма степен достиженията на правото на ЕС в областта на данъчното облагане и не предвижда проблеми нито при влизането в сила на останалата част от съответното законодателство, нито при прилагането му към датата на присъединяването, с изключение на случаите, в които са поискани преходни периоди или дерогации.

ДДС

До датата на присъединяването на Република България към Европейския съюз предстоят да бъдат отстранени несъответствия с *acquis*, като например:

- Данъчен обхват – определението на доставка на услуги, което към настоящия момент включва всички безвъзмездни доставки на услуги трябва да се приведе в пълно съответствие с *acquis*.
- Правните услуги, определени селскостопански стоки и услуги, протезите и техническите средства за инвалиди, които към настоящия момент се

считат за освободени доставки по ЗДДС трябва да се третираат като облагаеми в съответствие с изискванията на Директива 77/388/ЕЕС.

- Специална схема за стоки втора употреба, произведения на изкуството, колекционерски предмети и антики – следва да се премахне несъответствието с европейското законодателство относно задължителността за прилагане на специалната схема и избираемостта на общия режим на облагане с ДДС от данъчнозадължените лица.
- Предвижда се да отпадне преференциалното облагане на доставка на обща туристическа услуга от туроператор на чуждестранно лице, където ефективната ставка в момента е 7%.
- Преходният режим на облагане с данък добавена стойност на търговията между страните членки на ЕС трябва да се транспонира в българското законодателство до 01.01.2006 г., като разпоредбите ще влязат в сила от 01.01.2007 г.

АКЦИЗИ

На 27 октомври 2003 г. е приета Директива 2003/96/ЕС относно облагането с акциз на енергийните продукти и електрическата енергия. Тази директива разширява обхвата на облагане с акциз на енергийните продукти, като освен за минералните масла въвежда минимални нива на облагане и за електрическата енергия, природния газ, въглищата и кокса. С оглед въвеждане принципите на Директива 2003/96/ЕС в българското законодателство, предстои облагане с акциз и на електрическата енергия, природния газ, въглищата и кокса.

В областта на акцизите е разработена Програма за постепенното повишаване на акцизните ставки до достигане минималните нива на облагане за Общността.

Във връзка с хармонизиране на българското с европейското законодателство в областта на акцизите освен продължаване повишаването на акцизните ставки до достигане на минималните за Общността по разработената Програма, предстои от 01.01.2006 г. въвеждането и функционирането на национална система от акцизни складове и прехвърляне на функциите по администриране на акциза от данъчната към митническата администрация. За целта е разработен проект на нов Закон за акцизите. С новия закон се:

- въвеждат нови понятия като: *лицензиран складодържател, акцизен склад, придружителен административен документ, отложено плащане на акциз* и др. Акцизните стоки могат да се произвеждат само в акцизен склад от лицензиран складодържател под режим отложено плащане на акциз;
- променя *датата на възникване на данъчното събитие, изискуемостта на акциза, данъчно задължените лица*;
- въвежда *лицензиране на складодържателите, водене на регистър на акцизните складове* от Агенция “Митници”;
- регламентират правилата за производство, складиране и движение на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз.

8. Промени в живота на държавата и на гражданите

Въвеждането на принципите на Правото на ЕС в българското законодателство в областта на данъците ще спомогне за създаването на конкурентна бизнес-среда, привличане на инвестиции, повишаване качеството и предлаганите на пазара стоки, ще се създадат условия за предотвратяване на данъчните измами, повишаване събираемостта на данъците и приходите в бюджета, така както и ще се създадат възможности за отделяне на повече средства за здравеопазване и образование.

III. ИМЕНА И КООРДИНАТИ НА ОТГОВАРЯЩИТЕ ПО ГЛАВА 10 “ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА”:

В МВнР, дирекция “Евроинтеграция”:

Елисавета Симеонова тел. (+ 359 2) 948 24 99,

e-mail: esimeonova@mfa.government.bg

В Министерство на финансите:

Г-жа Людмила Елкова – Ръководител на РГ 10 “Данъчна политика”
тел. 9859 2850, e-mail: l.elkova@minfin.bg

- **ДДС**

г-н Ивайло Ангелов – тел.9859 2859, e-mail: i.angelov@minfin.bg

г-жа Събина Йовчева – тел. 9859 2872, e-mail: s.yovcheva@minfin.bg

- **Акцизи**

г-жа Венетка Тодорова – тел. 9859 2866, e-mail: v.todorova@minfin.bg

г-жа Милена Димитрова – тел.9859 2874, e-mail: m.r.dimitrova@minfin.bg

- **Пряко облагане**

г-н Константин Лозев – тел. 9859 2869, e-mail: K.lozev@minfin.bg

В Главна данъчна дирекция (ГДД) и Националната агенция за приходите (НАП):

Г-жа Росица Василева, началник отдел “Методология и обжалване”, ГДД
– тел.9859 3085, e-mail: r.vassileva@taxadmin.government.bg

Г-н Росен Иванов, началник отдел “Данъчно-осигурителна методология и обжалване”, НАП – тел.9859 3049, e-mail: r.ivanov@taxadmin.government.bg

- **ДДС**

г-н Симеон Симеонов, ГДД – тел.9859 3057,

e-mail: s.simeonov@taxadmin.government.bg

- **Акцизи**

г-жа Снежана Добрева, ГДД – тел. 9859 3051,

e-mail: s.dobreva@taxadmin.government.bg;

- **Координация:**

г-н Лазар Тодоров, НАП – тел.9859 3064,

e-mail: l.todorov@taxadmin.government.bg

г-н Йорданка Цонева, ГДД - тел.9859 3696,

e-mail:y.tzoneva@taxadmin.government.bg

IV. РЕЧНИК НА ПОНЯТИЯТА

Acquis communautaire – френски термин, който на всички езици означава Правото на ЕО. Това е съвкупност от всички действащи правни норми в рамките

на ЕС, включително и практиката на Съда на ЕО, без оглед на формата, вида и задължителната сила на тези актове.

Дерогация – отклонение от принципа на Правото на ЕС за определен период или постоянно.